

IV. évf.

8. szám.

rádió és villamosság

Zseblámpa és kisizzók
MÜLLER LÁSZLÓ
akkumulátor és elektrotechn. vállalata
Budapest, V. Liszt Ferenc-ter 6. sz.

Ha a szakma

újdon-
ságai legol-
csóbb

áraitól tájékozva akar lenni, úgy

Barta és Társával
(VI. Podmaniczky-utca 39.)
kell dolgoznia.
Árjegyzék díjtalan.

Dénes Testvérek Rt.

elektrotechnikai és fémárugyár

VI., Teréz-körút 26. Tel.: 13-5-26 és 13-5-78

DEUTSCHE GRAMOPHON A. G.

vezérlépiszelete

Szerelési anyagok, rádióalkatrészek, gramofonok,
gramofonlemezek, csillárok a legolcsóbb napi árban

rádió alkatrészek
árban, minőségben
vezetnek - - -

Meghívó

a Rádió-Villamossági Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete

IV. rendes közgyűlésére

melyet 1934. szeptember hó 29-ikén d. e. 10 órakor, ennek határozatképtelensége esetén

1934. október 7-ikén d. e. 10 órakor

tart az OMKE nagy gyűléstermében (V. Arany János-u. 10. II. em.) Ez utóbbi gyűlés határozatképes tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Ügyvezető elnök jelentése.
3. Pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése.
4. Alapszabálymódosítás.
5. Hivatalos lappal kapcsolatos szerződés.
6. Belépés az OMKE-ba.
7. A tisztikar felmentése.
8. Az új tisztikar megválasztása.
9. Esetleges indítványok.

Tagtársaink megjelenését elvárja

az Elnökség.

VEVŐI

VÁLOGATHATNAK!

FONTOSABB TIPUSAINK:

Orion — 204

2+1-es váltóáramú rádió 20-1700 m. hullámhosszakra, lengőnyelves hangszóróval, állomásnévskálával, hullámcsapdával

Orion — 7126

2+1-es váltóáramú rádió 20-1700 m. hullámhosszakra, lengőnyelves hangszóróval, hullámcsapdával.

Orion — 7226

2+1-es univerzális rádió egyen- és váltóáramra 20-1700 hullámhosszakra, hullámcsapdával lengőnyelves hangszóróval

Orion — 303

3+2 csöves reflex-super rádió, rövid, közép és hosszuhullámra, állomás-beállító árnyékjelző műszerrel

Orion — 7331

3+1 csöves savszűrős Európevő rádió, dinamikus hangszóróval, állomásnévskálával

Orion — 7133

3+1-es váltóáramú reflex-super 200-2000 m.-re. Dinamikus hangszóróval, folyamatos hangerő- és hangszínezet szabályozóval

Orion — 505

5+2 csöves váltóáramú szupergép rövid, közép és hosszuhullámokra, dinamikus hangszóróval, állomásbeállító műszerrel

Orion — 7243

4+2-es univerzális íép (egyen- és váltóáramra) rövid, közép és hosszuhullámra, dinamikus hangszóróval, állomásbeállító műszerrel

Orion — 7066

6+1 csöves na yteljesítményű váltóáramú szupergép 200-2000 m. folyamatos hangerő és hangszínezet szabályozóval

ORION-RADIO

RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁG

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓ 10-én.

Az Egyesület tagjai díjmentesen kapják

Előfizetési díj egy évre: Pengő 4.—
Külföldre ... .. Dollár 1.—

Hirdetési tarifa:

59 ^m/_m széles ^m/_m soronként ... ar. P —.25
Ujdonság beiktatás darabonként ar. P 5.—

FŐSZERKESZTŐ:
KAFFKA KÁROLY

SZERKESZTI:
BIRÓ KÁROLY

Csekkszámla a
Budapesti Iparbank r.-t.-nál IV. Eskü-tér 8

Szerkesztőség:
Budapest, V., Személynök-u. 25.
TELEFON 226-40.

Racionalizálunk

A háboru utáni szomorú viszonyok minden téren kötelességünknek teszik a szigorú vizsgálatot, ezért feladtuk magunknak a kérdést, vajjon nem lehet-e működésünket célszerűbben intézni.

Ebből a szempontból vizsgálva Egyesületünk működését, abban sajnos számos hibát kell megállapítanunk.

Ma kerek számban 500 tagunk van és ezért tagsági díjak fejében havonta 500 P-nek kellene Egyesületünk pénztárába befolyjni, miből azután nemcsak az adminisztrációt tudnánk a legegyszerűbb keretek között fenntartani, hanem egyesületi hivatalos lapunkat is módunkban volna anyagilag támogatni. Öt körzeti központunkat, de ezenkívül minden nagyobb várost éventéknél legalább két ízben kellene felkeresnünk, hogy ezek az Egyesület vezetőségének kiküldöttje útján közvetlen tudomást szerezzenek az Egyesület működéséről és a központ, a vidék egyes hiányairól.

Ezzel szemben ma a fővárosi tagokon nyugszik Egyesületünk minden terhe, holott működésünk nagyobb részét a vidék érdekében fejtjük ki. Vidéki kártársainkat inkasszó céljából nincs módunkban meglátogatni, nincs módunkban velük az anyagiak hiánya miatt közvetlen kapcsolatot teremteni. Hivatalos lapunk támogatása helyett kénytelenek vagyunk annak jóvődelmét igénybe venni, ami annak hangjára és benne közzétehető cikkekre hátrányos befolyással van.

Komoly hiba ma még, hogy szakmánknak rajtunk kívül még egy érdekképviselete van: az Omke Elektrotechnikai és Rádiószakosztálya. Az Omke szakosztály tagjainak ugyan több, mint háromnegyede Egyesületünknek is tagja, így ezek a közös tagok két tagsági díjat fizetnek. A legnagyobb hiba viszont az, hogy sokszor ugyanazt a kérdést a két egyesület keretén belül kétszer is megtárgyalják. Eddig ugyan még nem fordult elő, mert a vezetőség részben azonos és a jó viszonyt ápoltuk, de megtörténhetne, hogy a két érdek-

képviselet egy és ugyanazon kérdésben, kétféle szempontból nézve a dolgokat, egymással ellentétes határozatot hoz. A hatóságok a két határozat birtokában nem lehetnének tisztában, hogy szakmánknak tulajdonképpen mi is az érdeke.

Racionalizálni kell tehát az érdekképviseleteket is, ezért tárgyalásokat kezdtünk az Omke vezetőségével a két érdekképviselet egyesítésének módjáról. A tárgyalások oly kedvezően folynak, hogy jelen számunkban meghirdetett közgyűlésünk tárgysorozati pontjai közé az egyesítés kérdését már fel is vettük.

Eddigi tárgyalásaink szerint az Omke Elektrotechnikai és Rádiószakosztálya közgyűlésén kimondja Egyesületünkbe való beolvadását, viszont a mi Egyesületünk közgyűlésünk után, mint az Omke tagja fog működni, amennyiben a közgyűlés az elnökség javaslatát elfogadja. Egyesületünk alapszabályait, működésbeli teljes függetlenségét megtartja. Az Omke fogja intézni megfelelő ellenszolgáltatás ellenében Egyesületünk teljes adminisztrációját, végzi a tagsági díjak beszedését Budapesten és utazó pénzeszedői útján vidéken is. Így minden reményünk meg van arra, miszerint az adminisztráció terhérol megszabadulunk és mégis más produktív célokra olyan összeg fog rendelkezésünkre állni, mely a hatásosabb működést lehetővé teszi. Az Omke tagság viszont az Omkéval való közvetlen kapcsolatot és ezen nagyszűlyu Egyesület tagjait illető előnyöket fogja magával hozni.

Ezen elgondolásokból kiindulva, kérem kártársaimat, hogy szakmánk érdekében közgyűlésünkön a vezetőségnek az egyesülésre és az Omkéba testületileg való belépésre vonatkozó indítványát fogadják el.

Kaffka Károly,
ü. v. elnök.

Egyesületünk életében sorsdöntő fordulatot képez az Omke-vel való egyesülés. Hogy a közhatalmat érdekeltetni tudjuk, kikértük szakmánk néhány prominens képviselőjének idevonatkozó véleményét, melyet a következőkben közreadunk.

A szerk.

KRATOCHWILL ALBERT
MÉRNÖK ÉS TÁRSAI
VI. RÉVAY-U. 6. TELEFON: 170-35.

NORRIS
GYÁRTMÁNYOK

ÚJ CIM:
VI., Révay-utca 6.

Lorsch Henrik, az Omke Elektrotechnikai szakosztályának elnöke:

Más gazdasági ágaknál is előfordul, hogy a szakmai együtttest két, esetleg több egyesülés képviseli. Altalában ilyen esetekben a különböző érdekképviseletek rivalizálnak egymással és előfordul, hogy azonos kérdésekben is különböző álláspontot foglalnak el. Már ez okból is, hogy az ilyen — esetlegesen ellentétes, vagy legalább is eltérő megnyilatkozások elő ne fordulhassanak feltétlenül szükségesnek tartom az azonos szakmai egyesülések egyetlen egyesülésbe való összevonását.

A mi egyesületeinket tekintve ilyenféle aggodalmak jelenleg nem merülhetnek fel, hiszen minden előforduló kérdést a két egyesülés vezetői mindenkor együttesen tárgyalnak le, amit annál is inkább megtehettek hiszen a két rivalizáló egyesülés vezetői között Márton Pál és az én személyemben részben ugyanazon nevek szerepeltek. Amennyiben tehát a vezetők egy része, és tagjainknak nagyobb hányada közös, a két egyesület teljesen szükségtelen. Felesleges, hogy tagjaink két felé fizessenek tagsági díjat. Hogy ugyanazt a kérdést nagyrészt ugyanazok az egyének két egyesület keretében két ízben tárgyaljanak meg.

A kérdés tisztán a Rádió-Villamosság Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete, illetőleg az egyesület tagjai szempontjából ítélve meg, azok részére semmiféle hátrány az egyesüleből nem származhatik, hisz tagsági díjaik nem növekednek meg, alapszabályaik szerint működhetnek tovább, elhatározásaikat szabadon végrehajthatják. Ami változás mégis előállhat, az csakis előnyös, az Omke és vezetőinek nem lebecsülendő befolyását és támogatását nyerik meg, az Omke pontos és jól megszervezett adminisztrációja áll rendelkezésre.

Komját Ernő, az Engel Károly cég főnöke:

A két egyesület összeolvadásából szakmánk csak előnyöket nyerhet. Nem tartom alkalmasnak komoly gazdasági kérdések megvitatására a kávéházi helyiséget — még akkor sem, ha az külön teremben folyik le. A komoly tanácskozások befolyásos barátságos, kedélyes beszélgetések lefolytatásához kellő millió a kávéház. Az Önök Egyesülete a komoly tárgyalásokhoz komoly keretet és határozataink végrehajtásához Sándor Pál, Magyar Bertalan, Balkányi Kálmán stb. Omke

vezetők személyében komoly támogatást nyer.

Szalay István:

Magyarországon, sajnos az ipar és a kereskedelem még mindig nem ismerte fel az összetartás, az egyesülés erkölcsi és ami csaknem azonos, gazdasági jelentőségét. A mai gazdasági konstelláció mellett valamely szakma érvényesülését, boldogulását csak szoros összetartással tudja kiharcolni. A nagy közönség, kartelről, szakmai egyesületről, összetartásról hall, félreveri a harangot, azt hiszi, hogy bőrének lenyuzásáról, megzsarolásáról van szó. Pedig összefogás nélkül az egyes gazdasági ágak elpusztulnak, nem mások, hanem önmaguk által. Ezt az igazságot a kormány is átlátta és mivel meg akarja menteni adófizetőit a gazdasági pusztulástól, törvényes intézkedésekkel szabályozta a kartelek, szakmai egyesülések működését. A felelős politikusok tudják már, hogy a kartelek minden hátrányuk ellenére is szükségesek és nélkülözhetetlenek.

Ebből kiindulva már is világossá válik miszerint, a két szakmai egyesület összefogása, melynek még azok a hátrányai is hiányoznak, amelyek minden kartelnél megvannak, nemcsak az elektromos szakmára, hanem a nagy közönségre való tekintettel is előnyös. Ugyanis az iparnak és a kereskedelemnek vannak közös érdekeik, melyeket sokkal inkább meg tud valósítani és céljait sokkal hamarabb el tudja érni, ha azok érdekében egy közismert, nagy multtal, nagy érdemekkel bíró egyesület keretében fog megküzdeni boldogulása érdekében.

E keretben az egész szakma egyesülve kellő sullyal rendelkezik, — így eredményesen, de legalább is eredményesebben küzdhet ideáljainak megvalósításáért. Gyorsabbá teheti a szakmába tartozó termelvények szabványosítását, melynek hasznát ugy az ipar, mint a kereskedelem messzemenőleg élvezheti. E keret, kiinduló pontja lehet annak ideális célnak, mely az egész elektromos szakmát egyetlen hatalmas egyesületben szeretné látni, mely az egyes ágak közötti sokszor csak látványos érdekellentéteket, nem kiélezni, hanem összeegyeztetni lesz hivatva.

Rádiódobozok minden nagyságban kb. 60 típus állandóan raktáron. Rendelésre különleges kivitelben is. 2+1-es már P 2.80-tól. Szolid árak mellett, figyelje a munka minőségét **ATLASZ rádiódoboz üzem** VII. Almásy-tér 13. Telefon: 411-97.

P A L A B A

zseblámpa elem
anódtelep
hüvely
zsebizzó

VILÁGMÁRKA
PALA ELEMGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. Váci-ut 66

Tudja Ön már, hogy a
Bakelitohm

mindennemű rádiócéla
a legtökéletesebb ellen-
állás? Ha nem, tegyen egy
próbarendelést

és meg fog győződni róla,
hogy úgy árban, mint
minőségben minden
mást fölülmúl. Kapható:
1-2-10 wattos terhelésre.

**Legujabb 1 watt terhe-
lésre huzalvéges.**

Kratochwill Albert mérnök és **Társai**
Uj cím! **VI. Révay-u. 6.** Uj cím!
TELEFON: 170-35.

**5 polusu lámpafoglatok, cm blokkok
és huzalellenállások.**
Rádiófrekv. fojtók, állítható blokkok
50—5000 cm.

Gyártja: **ESH** rádióüzem
X. Szállás-u. 16
Ezelőtt **EHO** rádióüzem **TEL: 482-51**

LORSCHY HENRIK
mérnök
V., Sziget-utca 11. szám
elektrotechnikai
nagykereskedése

**Porcellán
világítók**

Tungsram MO 465

— A modern készülék keverőcsöve az októda —

A rádiókészülékek építési módja is divatnak van alávetve. A ruházkodási, különösen a női ruházkodási és technikai divatok között nagy különbségek vannak. A technikai divatban mindig van látható logika, amit a ruházkodási divatról nem mondhatunk. Egy-egy nevezetes új felfedezés rendszerint új divatot jelent — addig, amíg kellő tapasztalattal meg nem állapítják az új irány jó és rossz tulajdonságait.

A rádiókészülék konstrukció divatját a rendelkezésre álló csövek, mint divatkirályok irányítják. Kezdetben voltak a fokozatos erősítők — csak egy rádiófrekvenciás erősítő fokozatot bírtak el, különben nagy anód-rács kapacitásuknál fogva begerjedtek a rövidebb hullámok felé. Azután jöttek a transzponáló készülékek. A transzponáló készülékek jellegzetes zugásával és állandó fűtőivel. Ezt a divatot a neutralizálási módszerek szorították ki — a folytonos ujra-neutralizálással, mert az tökéletesen sohasem sikerült. Majd jöttek az árnyékoltrácsú csövek nagy erősítési tényezőkkel és kis anódrácskapacitásukkal, szükségtelemmé vált a neutralizálás, de szükségtelemmé vált egyelőre a több rádiófrekvenciás erősítő fokozat is, mivel egyetlen csővel is 100—150-szeres erősítést lehetett elérni. Majd újabb baj támadt a szelektivitás körül. Az adóállomások folyton szaporodtak. Egymástól való távolságuk 10, majd 9 kilométerre csökkent. Minden eddigi módszer használhatatlanná vált. Jött a sávszűrő és a rádiófrekv. pentóda. Itt már rendben lettünk volna, ha a cső-technikások nem hoztak volna új keverőcsöveket.

Az első keverőcső kétrácsos volt. De nem volt stabil. Gyakran előfordult, hogy a két rács együtt rezgett. Az oszcillátor és modulátor rendszerek szétválasztása céljából, hogy az egymásrahatást megszüntessék a rácsok számát folyton szaporították. Használták keverőcsőnek a kétrácsos, árnyékoltrácsú csövet, a háromrácsos rádiófrekvenciás pentódat, majd a rövid életű négyrácsos hexodát. Egy teljes szezonot átélt az ötrácsos pentagrid, mely már a mai következményeknek csaknem teljes mértékben megfelelt. A pentagrid modulátorrendszere változtatható erősítésű — a keresztmodulációt megszünteti az oszcillátor és modu-

látor rendszerek egy árnyékoltrács által el vannak egymástól választva — együtt rezgés ki van zárva. A modulátorrendszer árnyékoltrácsú — a középfrekvencia előállításán kívül megfelelő erősítést is nyújt. Csak egy hibája van, benne van a transzponáló készülék sziszegése.

A csőtechnikusok ezen is segítettek — hozzáfűzték még egy rácsot. Az új, a hatodik rács kiképzése következtében a sziszegés oly mértékben csökkent, hogy már a mai kényes embert sem zavarja, a keletkező harmonikusokat elnyomja és így a szuperfűtű is eltűnik.

Itt van tehát a hatrácsos cső az októda, a Tungsram MO 465, mely nem más, mint egy trióda és egy HF pentóda összeépítése, de közös katóddal.

Közvetlen izzítású katód, melyet hat rács és az anód vesznek körül. A rácsok szerepe:

1. a katódot közvetlenül körülvevő rács és a katód közé kapcsoljuk az oszcillátor rezgőkört, ennek kis negatív előfeszültséget adunk;

2. a második rács az oszcillátorkör anódja, a legkedvezőbbben 70 volt feszültséggel dolgozik; ennek rácsáramát, melyet anódrácmak tekintetünk csatlakoztatunk vissza az elsőrácsra és így tartjuk állandó rezgésben.

3. a harmadik rács árnyékoltrács; elválasztja az oszcillátor és modulátor köröket egymástól. Töltése 70 volt és egy nagykapacitású blokkon keresztül a földhöz (chassi) van kötve. Egyenáramra tehát szigetelve van, de rádiófrekvencia szempontjából teljes a földelése. Ezen a rácson keresztül a modulátor rács rezgése már nem zavarhatják az oszcillátor kört.

4. a modulátorkör rácsa negatív előfeszültséggel. Ez a rács veszi fel az antenna rezgéseit és az oszcillátor kör rezgéseit által már egyszer vezérelt elektronokat kényszeríti az antenna által felvett rezgések ütemében is rezegni. A két rezgést keveri — előállítja a középfrekvenciát. Ennek a rácsnak a kiképzése teszi a csövet változtatható erősítésűvé, ennek a rácsnak és az utána következő középfrekvenciaerősítőcsőnek előfeszültség változtatásával végezzük a hangerőszabályozást.

5. a modulátorkör árnyékoltrácsa, potenciálja azonos a harmadik rácsával és a végből a csővön belül össze van kötve a harmadik ráccsal.

6. a cső belső ellenállásának növelése céljából ugyancsak 70 volt potenciálal az ötödik rácsot körülveszi a hatodik, a csővön belül szintén összekötte a harmadik és az ötödik ráccsal.

Az MO 465. belső ellenállása 3 megohm, tehát megfelelően méretezett középfrekvencia transzformátor esetén eddig el sem képzelte erősítést lehet általa elérni. Míg a pentagridnél a hangerő változtatás, vagy fading kiegyenlítés céljából 40 volt előfeszültség változtatására volt szükség, az októda karakteristikája nem nyult el annyira, így a teljes erősítésváltoztatást 20 volt előfeszültség változtatással el lehet érni. Anódrám egészen minimális 0.8 mA. Anódfeszültségre legmegfelelőbbben 200 volt.

A legújabb piacra került háromcsöves és nagyobb készülékek kivétel nélkül októdat használnak keverő cső gyanánt.

KÜLÖNLEGES AJÁNLAT

viszonteladók és tekercselők részére!
0.06—1.2^m/_m-ig zománc szigetelésű AEG gyártm. huzal

0.05—0.5 ^m/_m-ig 1× selyem szigetelésű
0.1—0.5 ^m/_m-ig 2× " " "
0.1—3 ^m/_m-ig 2× pamut " " "
dynamo tekercselő huzalok míg a készlet tart orsó vagy tekercsvételnél

a kartell bruttó árából
40% engedménnyel

Fejhallgatók és zsinórok lényegesen a piaci ár alatt, erős és gyenge áramú szerelési anyagokat a legolcsóbb ár mellett szállítok.

REICH MIKLÓS villamossági és rádió nagykereskedés. Budapest, VI. Vilmos császár-ut 45. (Nagymező-utca sarok.)

Műszaki felvételek

klisék és egyéb célokra legszébb és legolcsóbb kivitelben. Készít a „Rádió és Villamosság” fényképezés.

PETRUS LÁSZLÓ

fényképész és fotóclikk kereskedő
VIII. Baross-u. 70. Tel.-hívó 41-3-83

Fotomontázsok.

Rádió fűtő és anód akkumulátorok
Autó világítási és indító

Telefon és táviró

Helyhez kötött (stationer) világítási és erős áramú akku-telepek

Árajánlattal szolgál:

Hoppecke Akkumulátorokat előállító Kft.

Gyár: VIII. Práter u. 67. Tel. 367-97.

Városi üzlet: VI. Hajós ucca 43.

Telefon 160—39.

Készülékbejelentő előadásaink

Egyesületünk vezetősége minden tőle telhetőt elkövet, hogy kártyásaink működését és üzletkötési lehetőségét megkönnyítse. E célból már több alkalommal rendeztünk egyes aktuális csökérdésről előadásokat. Ezeknek az előadásoknak érdekfeszítő volta arra készítette az elnökséget, hogy hasonló célú előadások megtartására kérje fel a készülékgyárak kiváló szakembereit is.

Az előadók a gyárak támogatásával készséggel teljesítették kérésünket. Az előadások nagy érdeklődés mellett folytak le.

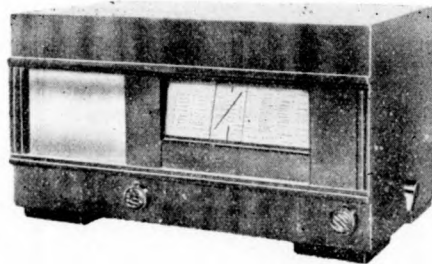
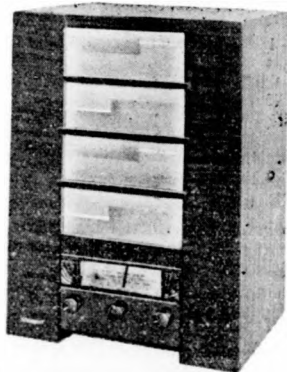
Az előadások célja nem az volt, hogy az új készülékeket néhány nappal a forgalomba kerülés előtt

ismerhessék meg kártyásaink; ha nem az, hogy azokat alaposabban ismerve, szükség esetén a vevőnek pontosabb és bővebb felvilágosítás tudjanak nyújtani. A megtartott előadások eredményei kötelességünk ké teszik, hogy készülégyárainkat felkérjük arra, miszerint ezután minden új típusokat hasonló előadások keretében ismertessék.

Készülékbejelentő előadásaink augusztus 14., 16. és 21-ikén folytak le. Az első a **Tungsram** palota előadótermében, a másik kettő pedig összejövetelünk helyén, az Országház kávéházban. Az előadásokat Pó r Ernő, a rádiószakosztály elnöke vezette be.

Standard bemutató

Standard aug. 14. Az első előadáson Bäck Ernő okl. gépészmérnök az új Standard gyártmányokat mutatta be. A Standard

három típust hozott a piacra $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$ és $5\frac{1}{2}$ csöves készülékeket. A $2\frac{1}{2}$ csöves egy jó kivitelű népvonó készült. Ez a tény, hogy a készülék népvonó készült, előírta a készülék maximális eladási árát és a konstruktórnak ebből az árból előállítható lehető legnagyobb teljesítményt kellett kihozni. A $3\frac{1}{2}$ csöves készülék egy polgári vevő, melynek ára nem lehet oly magas, hogy egy középosztályú ember ne tudja megvenni, viszont mindennek benne kell lennie, — egy jó Európavevő, az $5\frac{1}{2}$ csöves luxus vevő, mely minden vívmánnyal el van látva, amit Európa és Amerika rádiótechnikusai eddig produkáltak.

Standard 2 X. A $2\frac{1}{2}$ csöves készülékekről az a tévhit van elterjedve, hogy itt már nincsenek problémái a technikuskak. Ez a tévhit nem lenne tévhit, ha az ár nem kötné a technikust, vagyis, ha lég-

lésű kondenzátorokat és litze tekerceket alkalmaztak és mégis szelektívebb, mint a légszigetelésű és ugyancsak litzetekersekkel ellátott régebbi készülékek. Állomásnévkával van el látva, mint egy luxus készülék. Igaz ugyan, hogy az antenna méretei nagy mértékben befolyásolják az állomások jelentkezősi helyét, mégis célszerűen jeleztek egy sik skálán azokat az állomásokat, melyeket a készülék be szokott hozni. Ez nem jelenti azt, hogy a jelzett állomások tényleg mindig hangszóró erővel jelentkeznek, hanem csak azt, hogy azok megfelelő körülmények esetén behozhatók. A név elhelyezése csak tájékoztató, hogy mely állomás lehet. Csak a legkritikább esetben fordul elő, hogy az állomás nevét nem fedi a mutató, mikor az jelentkezik. A hullámszűrő e minőségben kiváló, ugyancsak csillám szigetelésű

forgóból és litzetekersekből van felépítve, a készülék oldalán csavarbuzóval állítható be.

Ugy a $3\frac{1}{2}$ a **Standard Super X**, mint az $5\frac{1}{2}$ a **Standard Super 35** szuper. Itt természetesen a szelektivitás nem probléma. A szuperkészülék oly szelektívvé tehető, amilyenre csak akarjuk, de a szelektivitás bizonyos határon felül a jó hangszínezet rovására megy. Itt egy kompromisszumot kell létrehozni a szelektivitás és a hangszín között. Az $5\frac{1}{2}$ csöves Szuper 35-nél kétféle szelektivitás és így kétféle hangszín van. Az egyik a helyi adó, valamint az egész nagy adók vételére, kevésbé szelektív, de teljesen kifogástalan hanggal; a másik távoli és gyenge adóállomások vételére. Ez utóbbi kapcsolás teljesen szelektív, de némileg a magas hangok rovására. Lokálkapcsolásban csak azokat az igen erős állomásokat szabad venni, amelyeket még szomszédos hullámhosszu állomások sem zavarnak. Zavart állomások szelektív kapcsolásban tisztábban jönnek be. A **Szuper X** kisebb hangerő mellett szelektívebb, nagyobb hangerő mellett szelektivitása csökken, tehát tisztább hangú. A **Szuper 35** műszerrel, tehát csendben hangolható.

A **Szuper X** sikskálával van el látva, — az összes vehető állomások

gyártmányok:

Bakellthézas csengő

kolomppal és tányérral, egyszerű szerelés, üzembiztos kezelés.

Tömbkondenzátor

minden értékben, bármely feszültségre, papir- és fémházban, jó megbízható.

Szigetelőfejű banánhüvely

8 színben, pontos csavarmentel.

Szigetelő alátétgyűrűk és alátétlapok

Gyártja: **Mikr farad** rádiotechnikai és vill. gyár

Budapest, Nép: zinház ucca 21.

Mindennemű
speciális
kapcsolók

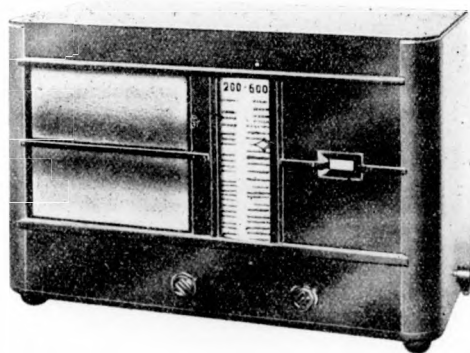
Farkas

Telefon 863-45.

Központ-utca 12 b. sz.

nevei egyszerre előtűnk vannak. A különböző hullámsávok különböző színben vannak jelölve. A **Szuper 35**-nél csak az a hullámsáv van előtűnk, amelyen venni akarunk. Hullámkörzetváltással egy hengerrel az állomásnevek is elfordulnak.

Állomásnévhelyskálája rotációs. Hangszínszabályozása folytonos. Egy jelentős újítás van a készülékekben, mely itt jelenik meg először a magyar rádiópiacra, — a késleltetett fadingkiegyenlítés. Fadingkiegyenlítés eddig is volt, annak előnyeit már két éve láthatjuk és hibáit is tapasztalhattuk. Ha eddig a hangszóróban két watt energiát óhajtottunk kivenni, akkor automatikus fading kiegyenlítésénél függetlenül az első cső rácsára érkező váltakozó feszültségtől kell a 2 watt energiát megkapnunk. A készüléknek tehát esetleg többmilliószoros erősítésre kell berendezve

lennie és ezt a nagy erősítést csak a legkritikább esetben, gyenge állomások vételénél, ha erős fading van, tudja kihasználni. A jó fadingkiegyenlítés tehát úgy drágítja meg a készüléket, hogy a drágításnak nem sok hasznát látjuk. A késleltetett fading kiegyenlítésnél a készülék állandóan nagy erősítéssel dolgozik, kézi szabályozás nélkül a legnagyobb hangerőt produkálja, csak akkor csökkenti a hangerőt, amikor a belépő nagy energia maximálisan felerősítve már túlhaladná a vég-erősítő teljesítményképességét és torzítás állana elő. A késleltetett fadingkiegyenlítés tehát a legkisebb adóállomásoknál nem működik, de a többi állomást, függetlenül a fadingtől, állandó hangerővel hozza. Kis állomásokat viszont, — mikor azok fadingsek — úgy sem élvezet venni, mivel az elhalkulásoknál a légköri zörejek élvezhetetlennek teszik a visszaadást.

A **Standard Szuper 35**. érzékenysége 10 mikro volt, maximális erő-

sítése tízmilliószoros. Mivel nagy adóállomások közelében a bemenő cső rácsát 10 voltnyi feszültség ingadozások is érhetik, a készülék be van arra rendezve, hogy az első csőben a bemenő energia egy milliószoros ingadozásnak legyen kitéve. Ily nagyfokú ingadozásokat a vég-erősítőcső, — melyben a lefolyó áramingadozások amplitúdója 10 milliószoros is lehet a bemenőcsőben lefolyó ingadozásoknál — az energia nagyságánál fogva nem bír el, e végből, amint a bemenő feszültség ingadozások az 50 μ voltot elérik, működésbe lép az automatikus fadingkiegyenlítés és így a különben fellépő torzításokat megakadályozza és az elhalkulás következtében fellépő amplitúdóingadozásokat is kiegyenlíti.

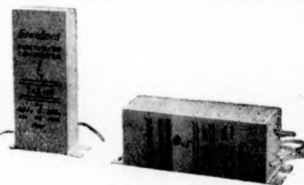
A Szuper 35 optikai hangolása egy az anódáramkörbe iktatott kis műszer segítségével történik, mely nemcsak azt engedi meg, hogy megkíméljük magunkat a műsornélküli tiszta léghőzörejek vételétől, hanem egyúttal a műszer maximális kilengése az adóállomás relatív erősségét is jelzi. Rossz léghőzörej esetén a Szuper 35 tulajdonosa csak a legnagyobb bemenő energiát nyújtó állomásokot fogja venni.

A beépített hat veszteségmentesen felépített sávszűrőkör módot ad a 9 kilohertznyi sáv éles kihangolására.

ALKATRÉSZEK.

1. Elektrolitikus blokkondenzátor.

A modern készülékek geometriai méretei sokkal kisebbek, mint még néhány év előttiéiké is. Ismerünk amerikai négy csöves univerzális készüléket, mely alig nagyobb egy 10 év előtti jó minőségű detektoros készüléknél. Igaz ugyan, hogy az ilyen

összeszorított készülék minőségileg messze marad a mi készülékeink mögött, mégis mutatja a tendenciát: a rádiókészülék méretei folyton csökkenni fognak. Egy jól szűrt hálózati készülék nagy kapacitású tömbkondenzátorokat igényel, melyek viszont sok helyet foglalnak el és bizonyos határon alul nem adnak módot a geometriai méretek további csökkentésére. E hiányon segítenek azok az elektrolitikus blok-

kok, melyeket Standard forgalomba hozott.

Az elektrolitikus blokkok üzemi feszültsége 450 volt, ami annyit jelent, hogy 450 volt feszültséggel állandóan tartható anélkül, hogy annak kárát szenvedné. Csúcshőfeszültsége 500 volt, mely feszültséget már csak pillanatokig bírja el átütés nélkül. A blokkok elektromos adatait — 30° és +60° Celsius fok között vizsgálják, tehát ezt a hőmérséklet változást minden károsodás nélkül kibírja. Nem szabad tehát az elektrolitikus blokkokat a hálózati trafó, vagy más oly alkatrész mellé helyezni, melynek hőmérséklete üzem közben +60° C. fölé emelkedik. Átvezetés 0.1 mA/MF alatt marad, a veszteségi szög pedig átlag 5%, de mindig kisebb 10%-nál. Mivel ára és méretei jobban megfelelnek mint a papírszigetelésű kondenzátoroké, egyes helyeket kivéve, ahol az üzemi feszültség nagyobb 450 voltnál, ezek a kondenzátorok fognak elterjedni.

ZAT száraz elem

Az új **ZAT** száraz elem

anódtelep és zseblámpaelem

chemiai felépítése abszolút szilárd. A végsőkig regenerálódik.

Sav és szalmiákmentes

Z
VEDEG

Gyártja: HIRSCHL és Tsa, Bpest, VI., Szekely Bertalan u. 11. Telefon: 22-6-44.

LABORAVO Deprez rendszerű, precíziós amper-volt-ohm mérőműszer beépített előtétellenállásokkal és sönökkel. 10-50-500 voltig és 2 50-250 milliamperig. Ára P 22.- :: **Háló:ati trafók** minden készülékhez és erősítőkhöz.

LANG TIBOR Labor trafóüzeme
VIII. Nepszínház-utca 21. TELEFON 43-5-48.

NORRIS

őtpolusu lámpafoglatat biztos érintkezés.

Már kapható

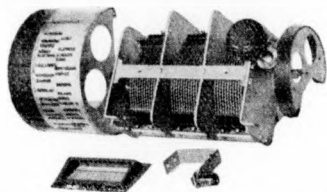
Kratochwill Albert mérnök és Tsa

VI. Révay-u. 6. Telefon: 170-35.

2. Többszörös forgók.

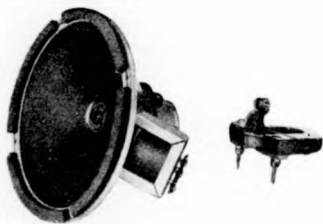
Az új Standard többszörös forgók kis méretükkel tűnnek ki, tehát szintén hozzásegítik a készüléképítőt a méretek csökkentéséhez. A kapacitások kiegyenlítése $1/2\%$, abszolút,

míg az egyes forgók egymás közötti kapacitás különbsége gyakorlatilag számításba sem jön. A rezgőkör kiegyenlítő kondenzátorok (trimerek) 20 cm.-esek. Ujtás, hogy a 3-as forgót ezentul árműköltő burában hozzák forgalomba. A fegyverzetek közötti légrés 0,55 mm.

3. Farrand rendszerű induktor dinamikus hangszóró szerkezet.

Tulajdonképen a lengőnyelvess hangszóró javítása. Ugyanis a rezgő nyelvet a rugózáson kívül a mágneses erővonalak is a középállásba kényszerítik. Egyenáramu ellenállása 1500 ohm. Ugy trióda, mint pentóda után kimenő trafó nélkül közvetlenül kapcsolható.

4. Elektrodinamikus hangszóró szerkezet.

Kimenő trafóval, trióda és pentóda után kapcsolható gerjesztés 110, vagy 220 voltton történik.

5. Standard szénpontenciometer.

Teljesen árnyékolt, biztos jó érintkezés, abszolút zöreimentes. A terhelést jól bírja, kapcsolóval, vagy anélkül kerül forgalomba.

Eka bemutató, augusztus 26.

Az Eka készülékek bemutatása alkalmából Fodor Miklós, a részletosztály vezetője, visszatekintett cége 6 éves részletület multjára. Ebben az évadban Eka üzletfeleinek módot nyújt arra, hogy a részletületeket saját, vagy pedig Eka delcrederejére köthesse meg. É szerint kétféle megállapodást köt: az egyikben a kereskedőnek jóváhagyás után teljes jutalékát jóváírja, mely felett szabadon rendelkezik. A másik esetben saját delcredereére dolgozik a kereskedő.

Fodor Miklós előadása után Faragó György mérnök mutatta be az ezidei Eka készülékeket.

Az 1934—35. rádiósaisonban az Engel Károly elektromosgyár két új készüléktyust hoz forgalomba, melyek ugy szerkezetileg, mint kivitel szempontjából az eddigi rádiókkal szemben nagy haladást mutatnak.

»Eka« $2\frac{1}{2}$ csöves rádió egye-síti magában mindazon kvalitásokat, melyeket sokéves tapasztalat, a legnagyobb felkészültséggel és körültekintéssel kidolgozott Standard rendszerrel karöltve biztosít, míg a

»Super Eka« $4\frac{1}{2}$ csöves luxusgép, teljesítmény, konstrukció és külalak tekintetében a legmagasabb fokot jelentik.

»Eka« készüléknél, — mely mint a rádiófrekvencia erősítő nélküli rádiók — egyhangolókörrel bír — a kapcsolás helyes megválasztásával, nagyteljesítményű csövekkel (árnyékoltvácsu audion, pentóda) és az alkatrészek elektromos veszteségeinek minimumra csökkentésével (litzehuzalból készült tekercsek stb.) sikerült a szelektivitást megjavítani, a hangerőt fokozni és hanghű vizsgálást biztosítani annyira, hogy az átlag »egyhangolókörös« jóval felülmulja. A beépített hatás hullámcsapda (hálózati antennával is beiktatható) a zavaró helyi adót elnémítja. A Standard szabadalmát képező Farrand rendszerű hangszóró az egész zenei frekvenciasávon belül, egyenlő érzékenységgel, tökéletesen közvetíti a vételt.

Fokozatos hangszabályozóval, — mely ezideig csak a legdrágább

készülékekben volt — a hang színezete egyéni ízlés szerint szabályozható magas, illetve élesebb és mély, illetve lágyabb tónusra. A külföldi állomások behangolását az állomásneveket feltüntető átvilágított skála és a lágy visszacsatolás egyszerűsíti. »Eka« természetesen gramofoncsatlakozással is el van látva. A készülék az összes használatos hálózati feszültségre kapcsolható.

Az izléses, luxuskivitelű szekrény, az elektromos jellemző tulajdonságok és alacsony ár kivételes helyet biztosítanak az »Eka« $2\frac{1}{2}$ csöves készüléknek.

A »Super Eka« a nagyközönség régi óhaját valósítja meg: minden körülmények között biztosan és tökéletesen reprodukálja rövid-, közép- és hosszuhullámon az európai és a kontinensen tuli állomások műsorait. Az óriási — és ezideig csak jóval nagyobb csőszámmal elérhető — teljesítmény, nagy szelektivitás dacára tiszta, élethű hang, egyenletes vétel, a legmodernebb csövek felhasználásával, veszteségszegény hangolókörök segítségével, a legapróbb részleteiben is pontosan kidolgozott superkapcsolás alapján vált lehetővé. A felhasznált új keverőcső, az Oktoda, kiváló tulajdonságainál fogva a superkészlékek kellemetlen sajátosságait teljesen kiküszöböli: a keverőcsőtől származó kellemetlen mellékzúgást és a — nagy adóenergiaú állomások felhullámaintól létrejövő — superfüttyöket megszünteti, akusztikai begerjedésre nem reagál, az egész frekvenciasávon egyenletes, nagy erősítéssel működik. (Az oscillálás nem szakad le.) A középfrekvencia fokozatban dolgozó nagyfrekvencia pentóda (változó erősítéssel), valamint binóda és a 9 wattos vég-erősítő pentóda egészítik ki a készülék legmodernebb csőfelszerelését. Késleltetett automatikus fadingszabályozó gondoskodik az állandó hangerős vételről.

Az állomásbeállítás a különleges kivitelű fényindikátor műszer segítségével, pusztán optikai uton, hang nélkül történik. Egyik állomásról a másikra történő hangoláshál nem

Stabil elektro-mechanikai üzem gyárt: hálózati és hangfrekvencia trafókat, 4 pólusu hangszóró szerkezetet, cm tömbkondenzátorokat, 5 pólusu lámpafoglalatókat.
Cég tulaj-donos: **Schreiber György, VI., Szent László-út 6. sz. TELEFON: 93-9-37.**

EKA és Philips márkák szállítóképes főbizományosa még néhány komolyan produkáló albizományost keres jó kondíciókkal **delcredere nélkül**. Érdeklődők irjanak „IX. Simphonia“ jeligére a lap kiadóhivatalába (V., Személynök-u. 25.)

kell többé mellékzörejeket és nem kívánt műorrészleteket végigszenvedni, hanem a legnagyobb pontossággal lehet a kívánt állomásra »csendben« ráállni, majd a megfelelő hangerőt beszabályozni. A hangérszabályozó pick-up használatnál (gramofon közvetítésnél) is működik. Fokozatos hangszinszabályozóval a hangtónus egyéni ízlés szerint állítható be.

A beépített 5 wattos dinamikus hangszórón kívül külső dinamikus

hangszóró is csatlakoztatható.

Az új rendszerű síkskála elrendezés az összes állomásokat bármely helyzetből láthatóvá teszi és kényelmes beállítási módot nyújt. (E szempontból a fényindikátor a skálamezőben nyert elhelyezést.)

A készülék az összes használatos feszültségre átkapcsolható.

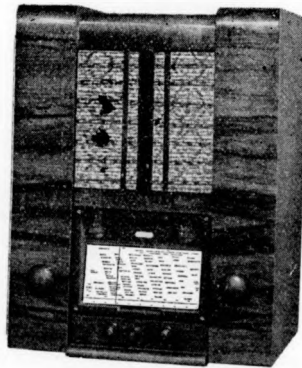
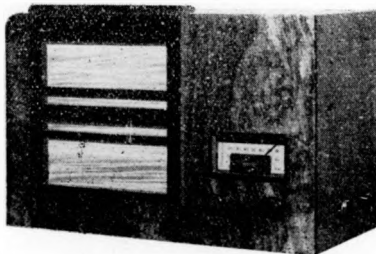
A »Super Eka« modern vonalú, gyönyörű szekrénye a minden tekintetben csúcspontot jelentő készüléket minden lakás díszévé avatja.

Philips bemutató, augusztus 21.

A Philips készülékeket *Deutsch Károly*, okl. gm., a *Philips* osztályvezetője igen látogatott gyűlés keretében és igen nagy érdeklődés mellett mutatta be és ismertette. Előadásának bevezetéseként *Deutsch* mérnök a találmány megszületésének módjával toglalkozott és megállapította, hogy a mai technikus nem kísérletezget és a kísérletek eredménye nem egy előre nem várt, talán nem is álmódott találmány. A mai felhaló céltudatosan dolgozik jól fel-

soknál nem kívánja a kereskedőtől, hogy ő is vállalja az üzlet rizikóját. Philips maga viseli a kockázatot és a kereskedőt csak a jutaléka arányos részéig érheti veszteség.

Majd áttért *Deutsch* mérnök a legújabb típusú *Philips* készülékek ismertetésére.

szerelt laboratóriumában, hogy egy előre megállapított hiányt pótoljon. Az okszerű kutatás nemcsak technikait, hanem közgazdasági szempontokat is mérlegel. Ilyen nem szigorúan technikai jellegű találmányok a csekk, a clearingforgalom stb. A találmány csak akkor értékes, ha gyakorlatilag felhasználható. Mit érünk a mesterséges arannyal, ha annak előállítására többe kerül, mint a bányászott arany? A találmány akkor hasznos az emberiségre nézve, ha azzal élni is, tehát ha tudomása van annak léteiről és meg is szerezhetheti. A találmányt tehát nemcsak meg kellene alkotni, és nemcsak elő is kell állítani, hanem propagálni is kell és közvetíteni a fogyasztóhoz. A propaganda, az eladás és a technika szempontjából egyaránt ismertette az előadó a Phillips munkaprogramját.

Philips a részletfizetéses eladá-

Philips piacra hoz egy nagyteljesítményű 4 csöves készüléket az *Októda Szupert* és egy kétszöves a *Junior*.

Az *Októdaszuper* keverő csöve az októda, a csőtechnika legújabb terméke. Az októda mindazokkal a jó tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek a szuperkapcsolás helyes kivitelezéséhez szükségesek. A csőtechnikusok ennek a csőnek a megszerkesztésénél egyik célul egy olyan új cső létesítését tűzték ki, mely a szuper készülékek zugását megszünteti, másik cél a szuperfűtő kikutöbölése. Az októda a kütözött célokat el is éri. A bemenő rezgőkör sávszűrő, minek következtében az októda rácsára is már eléggé szelektált rádiófrekvenciás rezgések jutnak és így az u. n. pseudointerferenciás jelenség nem léphet fel. A készülék hét hangolt köre tökéletes szelektációt biztosít. Automatikus fadingszabá-

lyozása tekintetében elhalkulások még rövid hullámokon sem észlelhetők. Hogy állomáskeresés alatt a nagy mértékben felerősített légköri zörejek fűlsértő hangzavarát elkerüljük, optikai hangolással van ellátva. Az optikai hangolást egy a közepfrekvencia erősítő anódkörébe elhelyezett neonszó végi. A neonszó világító felülete annál hasznosabb, minél nagyobb feszültségeket helyezünk polusaira. A rezgőkörben fellépő feszültségek akkor a legmagasabbak, amikor pontosan az érkező rezgésekre hangoltunk. A behangolást tehát teljesen minimumra állított potenciometerrel hangtalanul végezhethetjük és a behangolás megtörténte után a potenciometer segítségével növeljük az anóddáramot és a kívánt hangerőt. A folytonosan változtat-

KONIAKTHIBÁK

mindég a legkelemlenőbb idő és pénzrabló zavarokat okozák. A *Marpax-Variable*, ez egyetlen hullámátkapcsoló, amely színarany-szinezüst kontaktiekkel van ellátva — minden körülmények között üzembiztos. Forgalomba hozza: **Marosi Pál V., Zoltán-utca 6. Tel.: 14-7-72.**

Alkatrészben idén is vezet ROTAND! Helios! King!

Sok új alkatrész, fadoboz stb. előkészületben.

ROTAND Mikro az új logar. bakelit forgókondenzátor. Speciális kivitele teljesen zajtalan járást, tökéletes eredményt biztosít. Méretben az **eddig nagyságok** $\frac{1}{3}$ -a. Tökéletes amerikai rendszer.

100 cm P	-.63	Netto
300 cm P	-.58	"
500 cm P	-.61	"

ROTAND fémfedelű, szabályozható tömbkondenzátorok, különleges precizitással

200	250	500	1000 cm
P -.24	-.27	-.29	- 33
2000,	3000,	5000 cm	
P -.36	-.39	-.47	

(néhány nap múlva kaphatók.)

ROTAND mag. frekv. fojtó, egészen I. a kivitelben, masszív P -.48

ROTAND vasalóbetét 110, 120, 150, 220 V. univerzális típus, la kivitel, aszbeszt védőburkolban.

És még igen sok új alkatrész és szebbnél szebb fadoboz előkészületben.

**Rotand Rádió
Rotter Lóránd
Rákóczi-ut 73.**

ható hangszinszabályozás a légköri zörejek csökkentésére is kitűnően alkalmazható. A zavarok rendszerint nagyobb rezgésszámúak, így a magasabb hangok levezetéséről gondoskodva a zörejek kevésbé zavarnak.

Az Októda Szuper három hullámkörzetben: rövid-közép-hosszu hullámok területén működik és nagy érzékenységénél fogva tengerentúli vételre (rövid hullámokon) is alkalmas. A helyi adó nagy energiája által okozható torzítások elkerülése céljából a készülék külön helyi beállítással rendelkezik. Ujtítás a készülékben a zavarintbeállítás. Ugyanis a készülék egy gomb segítségével úgy állítható be, hogy egy meghatározott amplitudónál nagyobb rezgéseket vegyen fel. E beállítással elérjük, hogy a készülékben csak

azok az állomások hallhatók, melyek a zavarsziniből kiemelkednek.

Philips Junior, a kis készülék pentódát alkalmaz demodulatorcsőnek is, mely így a demoduláción kívül erőteljes hangfrekvenciás erősítést is végez. Végerősítő csöve szintén pentóda, tehát nagyfokú erősítésének következtében tekintélyes hangenergiát szolgáltat. Lágy visszacsatolása következtében a begerjedés veszélye nélkül fokozhatjuk érzékenységet a maximumig. Rezgőköröi kis csillapításúak, minek következménye a készülék kitűnő szelektivitása. Lengőnyelves hangszóróval van egybeépítve, mely kitűnő hangszínezettel reprodukálja a leadtt műsort. Antennakapcsolása folyamatosan változtatható, aminek jó szelektivitása is részben köszönhető.

A házmesterek szerelése

A szerelőiparnak, ideértve a vízvezetékyszerelő és többé-kevésbé a lakatosipart is, legnagyobb és legkevésbé üldözhető illegális konkurenciája a házmester. Itt nemcsak azokra a munkákra gondolunk, amelyeket a házmester a lakók részére külön díjazás ellenében végez el, hanem azokra a munkákra is, amelyeket a háztulajdonos rendelkezésére a ház közhasználatu helyiségében — lépcsőházban, pincében, mosókonyhában stb. — hajt végre. Minden iparnak van egy erős fegyvere a kontárok ellen, — amelyet a hatóságok tekintetbe is vesznek — az, hogy a kontár iparengedély nélkül dolgozik. A hatóságoknak így nincs tudomásuk iparszerű foglalkozásukról, adót nem fizetnek. Adófizetés nélkül pedig, természetesen olcsóbban vállalkozhatják a munkát, így olcsóbbak lévén, elvonják a munkát az adófizető iparos elől, csökkentik annak jövedelmét, azok kevesebbet adót fizetnek, tehát a kontár végeredményben a közt károsítja meg.

Ezek már mind ismert érvek, csak további következtetéseink levonhatása céljából akartuk összefoglalni. Az itt felsorolt érvek az összes szerelőiparokra egyaránt vonatkoznak, de van a villanyszerelőiparnak még egy érve, melyet eddig nem láttunk eléggé kihangsúlyozva. A villanyszerelőiparos, megszerzván az összes szükséges előtanulmányokat és iratokat, önállóan vállalkozhat munkát addig, amíg a hálózati áram vezetésére nem kerül a sor.

A hálózathoz — mint ismer-

tes — a fővárosban csak annak a különben minden képesítéssel rendelkező iparosnak szabad hozzányulnia, aki akár már mint önálló mester is külön vizsgát tett, hatósági engedélyt szerzett.

A hatósági vizsgát azért követelik, mivel

az erősáramu hálózat életveszélyes. Életveszélyes elsősorban arra nézve, aki a hálózaton dolgozik, de életveszélyes lehet arra nézve is, aki a hálózati áramot igénybe veszi.

A hatóságok feljelentésre üldözik azokat, akik iparengedély nélkül, díjazás ellenében engedélyhez kötött ipar körébe tartozó munkát végeznek. A kontár kihágást követ el. Ha a kontár működése bármely képesítéshez kötött ipar körében kihágás, akkor a

villanyszerelőipar körében az emberi test épségét veszélyeztető büntetnek, de legalább is vétségnek kell azt minősíteni.

Amennyiben a villanyszerelőipar körében a kontárkodást — tekintettel az életveszélyre — a hatóság, ill. bíróság büntetnek minősíti, úgy a mi iparunkban a kontárkérdés megoldást nyerne. Megoldást nyerne azért, mert aki kontárral dolgoztat, az egy büntetett végrehajtását segíti elő, — így tehát bűnszegéd, vagyis

elzárással is büntethető. Elzárással lenne így büntethető nemcsak a lakó, aki a képesítés nélküli kontárral, vagy házmesterrel dolgoztat, hanem a Háztulajdonos (nagy hával) is. A Háztulajdonos, aki ma csak olyan házmestert fogad fel, ki a házban az összes szerelőmunkákat elvégzi.

Ebben a kérdésben már számos ankét volt, a Kamara bevonásával, a Kamara nélkül. Mindegy, a házmestermunka tovább folyik.

Egyesületünk vezetősége most elhatározta, miszerint a Villamfelszerelő Ipartestületét és a Kereskedelmi és Iparkamarát megkeresi az irányban, hogy ezen anomália gyökeres megszüntetése céljából egy együttes beadványt intézzünk az illetékes minisztériumokhoz, melyet esetleg küldöttség útján fogunk magának a miniszternek átnyújtani.

E beadvány legfontosabb pontja az lenne, hogy a háztulajdonosnak oly irányu szerződése a házmesterrel, mely őt oly munkák elvégzésére kényszeríti, melynek végrehajtására jogosítva nincs, érvénytelen legyen, amennyiben pedig a házmester képesítés és iparengedély, valamint hatósági engedély hiányában mégis elvégzi a tőle megkövetelt munkát, akkor a háztulajdonossal együtt — utóbbi mint bűnszegéd — vonassék felelősségre.

Ugyancsak eljárunk ebben az irányban a főváros polgármesterénél is, kérve, hogy a most készülő fővárosi lakbérszabályzatba a házmesterkérdés megoldására vonatkozó rendelkezéseket is vegyenek fel.

Allásközvetítés.

Vidéki nagy cég alkalmazásra keres egy olyan fiatalembert, aki egy hálózati, mint telepes készülék javításában teljesen jártas. Villanyszerelő, kerékpár- és varrógépjavitáshoz értő előnyben részesül. Díjazás megállapodás szerint. Havi fixfizetés és esetleg haszonrészesedés úgy az eladás, mint a javításból.

Rádiótechnikus, elsősorban, villanyszereléshez, motorjavításhoz, készüléképítéshez, valamint javításhoz egyaránt ért. Eladásban, adminisztrációban jártas. Alkalmazást keres. Megkeresések a kiadóba címzendők.

KOLLER bronzcsillárgyár Telefon: Budapest, Dobozi-u. 51 J. 31-37

1934. évi új modellek. — Tömegcikk. — Nikkelezések. Bér munka. Használt csillárok átalakítása, felújítása az összes galván színekben, ezüst, arany vagy bármely „Duco” festékdíszítéssel.

Miskolci hét

Az utolsó esztendőkből az egyes vidéki gócpontokban rendezett kiállítások, hetek, ünnepek mind nagyobb és nagyobb jelentőségre tesznek szert. Ezeknek a még nemrég egészen helyi jelentőségű akcióknak az államvasutak segítségével ad országos jelentőséget, amennyiben mérsékelt áru és filléres vonatával széles néprétegeknek ad alkalmat a kiállítások, ünnepek megtekintésére.

A vidéki kiállítások csak most indulnak fejlődésnek és így nem várhatunk tőlük nagyon sokat. Az olyan vidékeken, ahol egy országos nevezetességű ipar centruma van, természetesen az az iparág — ha kellő jelentőségű — áll a kiállítás gerincében. Miskolcon ilyen neve-

zetes iparág nincs, így a kiállítás (aug. 5—aug. 12.) eléggé széttagolt volt. A rádió és elektromos szakma hat helybeli céggel volt képviselve és mégis, mivel egymástól távol, a kiállítási épület különböző részeiben nyertek elhelyezést, nem reprezentálhatták szakmánkat kellőképpen. A kiállított anyag ugyanaz, amit mindenütt látunk, a fővárosi gyárak termelvényei.

Egy kivétel mégis volt. Veres Ernő kartársunk (Miskolc, Ujvilág-utca 28.), a helyi ipartestület elektromos szakosztályának elnöke, saját gyártmányu orvosi elektromos készülékeket állított ki, melyek iránt a kiállítást megtekintő orvosok nagy érdeklődést tanúsítottak. Ugyancsak Veres Ernő állított ki egy egészen új elgondolású olvasó,

vagy talán inkább hordozható munkalámpát, melyet szabadalomra is bejelentett. Veres olvasólámpája a gégeorvos homlokfárcsájára emlékeztet. Ugyanis, míg a gégeorvos a beteg háta mögött elhelyezett fényforrás fényét egy a homlokára erősített fényvetítő tükrök segítségével irányítja a megvilágítandó helyre, Veres Ernő a homlokfárcsájára helyre egyenesen a fényforrás helyére, melynek parabolikus tükré a fényt mindig odaveti, ahova nézünk. Veres Ernő a 6 voltos zseblámpaizzót csengőtrafón keresztül a hálózatból táplálja.

Házasság.

Weinstock Ferenc elektromérnök, kiváló rádiótechnikus, augusztus 21-én vezette Zsujtán oltárhoz Frisch Mártát.

Egyesületi közlemények

Megjött végre az illetékrendelet.

Számos kartársunkat lelejtezték meg az utolsó két esztendőben azért, mert valahol felfedeztek egy készpénzjegyzéket, mely nem volt számlabélyeggel ellátva. Az egyes pénzügyigazgatóságoknak az volt az álláspontjuk, hogy minden olyan feljegyzés, mely az áru megnevezését, mennyiségét, és árát tartalmazza számlának kell tekinteni és így bélyegköteles. Ad absurdum vive a dolgot, akkor egy néhány fillérről szóló jegyzéket is fel kellett volna bélyegezni, amikor esetleg a bélyeg az összehúzóknak 100%-a is lehet. De eltekintve az így előálló árdrágítástól és károktól, a pénzügyigazgatóságok felfogásának egyes szakmai keretén belül egyszerűen lehetetlen volt eleget tenni. Olyan üzletekben, ahol a forgalom a napnak csak néhány órájára szorítkozik, vagy legalább is a nap néhány órájában bonyolódik le a forgalom jelentős része — különösen, ha filléres cikkekről van szó — lehetetlenséggel határos lenne az esetleges jegyzékkiallításon kívül azt szabályszerűen felbélyegezni, a bélyeget szabályszerűen vigyázva átírni. Kartársainktól érkezett panaszokra Egyesületünk eljárta a pénzügyminisztériumban a többi érdekeltégekkel egyetemben. Ezen együttes fellépés eredményeként megjelent a pénzügyminiszter intern rendelete, melyet kivonatolva ismertettünk.

A rendelet kimondja, hogy azok a feljegyzések, amelyet készpénzzel azonnal kiegyenlített vásárlásról a

vevőnek az áruval együtt a kereskedő átad, vagy az áruval együtt házhoz küld — illetékmentes.

Amennyiben számlának a bélyeg nincs szabályszerűen átírva, nem lehet a kereskedőt meglepetezni, hanem tájékoztatni kell a szabályszerű átírás módjáról.

Az üzleti könyvek felülbélyegzésére vonatkozólag a rendelet úgy intézkedik, hogy csak azok a könyvek illetékkötelesek, amelyek a kereskedő egész üzleti tevékenységéről nyújtanak áttekinthető feljegyzéseket, így — mint megtörtént — naptárba vagy egyes papírdarabokra történt egyes feljegyzéseket nem fognak ezentul meglepetezni.

Nem nyilvános számadásra kötelezett cégeket meglepetésük előtt fel kell hívni a hiány pótlására és amennyiben ez nem történik meg — csak akkor szabad leletet felvenni.

Megindul az új szezon.

A gyárakban már folyik a lázas munka, — a kereskedő még mindig várja a vevőt. Sokan várják, de ma már sokan utána is járnak. A gyárak új bizományi megállapodásokat adnak át a kereskedőnek, a kereskedő pedig azokat vagy szó nélkül, vagy egyes sérelmes pontok kijavítása után aláírja és megkezdődik az új készülékek szállítása.

Egyesületünk évről-évre megvizsgálja a bizományi megállapodás mintákat, vajjon nem sérelmes-e azok egyik-másik pontja a kereskedők összességére nézve. Evégből

Pór Ernő, a rádiószakosztály elnöke augusztus hó 26-ikára összehívta a rádiószakosztályt, mely átvizsgálva az összes bizományi megállapodás tervezeteket és — a nyert szóbeli felvilágosítások alapján — megállapította, hogy azok egyetlenegy pontja sem sérelmes a kereskedők összességére, így közbelépésre semmi ok sincs.

A szakosztályi ülés elhatározta egyben, miszerint felkéri a vezetőséget, hogy a gyárakkal szemben ismételten szögezze le az elmúlt évben történt megállapodásunkat, melynek értelmében detailvevőt nem szolgálnak ki.

Foglalkozott továbbá a szakosztály az ügynöki jutalék kérdésével is és megállapodott abban, miszerint a maximális ügynöki jutalék a nettó készpénzárból (hat hó — 10%) 12%. Ugyancsak elhatározta a szakosztályi ülés, hogy az ügynöki jutalék betartása kérdésében a gyárak segítségét kéri.

Tesz kirakatverseny.

Szeptember 29-én kezdődik a Nemzeti Munkahét, melynek keretében a Tesz kirakatversenyt rendez. A fővárosi kereskedők nem jelentkeztek kellő számban a kirakatversenyre, emiatt elhatározta, hogy a Nemzeti Munkahéten utcai elárúsító bódékat állít fel. A Tesz terve rendkívül sérelmes volt a kereskedelemre, ezért Eber Antal, a Kamara elnöke augusztus 29-ikére összehívta az érdekeltégek, hogy e kérdésben állást foglaljanak. Ezen

az értekezleten Egyesületünk is képviseltette magát.

Az értekezlet hatása alatt sikerült **Tesz-t** tervének elejtésére birni, viszont Egyesületünk kilátásba helyezte, hogy szakmánk számos kirakattal vesz részt a versenyen.

Elkobzott készülékek.

Egy a közeli napokban előfordult esettel kapcsolatban figyelmünketjük kartársainkat részletre eladott és még ki nem egyenlített készülékeknek a posta által történt elkobzása esetén követendő eljárásra.

A helyi postahivatal kéthavi előfizetési díj elmaradása esetén, ha az előfizető felhívásra sem fizette meg az előfizetési díjat, visszavonja a rádióengedélyt és a hátralék behajtását a közigazgatási hatóságokra bizza. Ugyanakkor felszólítja a postahivatal az előfizetőt, hogy igazolja, mit csinált a készülékkel. (Eladta, elajándékozta-e?) Amennyiben az előfizető — most már engedély nélkül — lakásában tartja a rádiót, azt elkobozzák és az előfizető ellen megindul a kihágási eljárás.

Amennyiben a készülék vételára kiegyenlítve nincsen, és így annak tulajdonjoga a kereskedőé, a szolgabíró, rendőrbíró ítélettel meg kell várnia és és amennyiben az ítéletben az elkobzást tényleg kimondják, akkor kell azt visszakérnie a szolgabírótól, rendőrhatalóságtól. A mennyiben az elsőfokú hatóság a készüléket nem adná ki, határozatot meg kell fellebbezni az alispánhoz, illetőleg a rendőrfőkapitánysághoz, amíg a készüléket ki nem adják.

Közzeti közgyűlés Miskolcon.

Augusztus 12-ikén tartotta meg miskolci körzetünk vitéz **Sallay Gürthler** Arisztid elnöklete alatt ezidei tisztújító közgyűlését, melyen különösen a nem helybeli tagtársaink számosan vettek részt, a központot **Bíró** Károly, lapunk szerkesztője képviselte.

Elnök röviden ismertette Egyesületünk ezidei munkásságát, elismerését fejezte ki a központnak azokért az elvitathatatlan eredményekért, amelyeket a folyó évben sikerült kiharcolni. Majd előadta, miszerint megállapodást létesítettek a helyi centráléval (TRUST) abban az irányban, hogy a részleteladásokat a centrálé finanszírozza és inkasszálja is. **Dubay** Jenő választmányi tag (Sátoraljaujhely) jelenti, hogy az ottani kartársak is meg egyeztek a helyi centráléval, mely teljesen beszüntette nemcsak a sze-

kundérszerelést, hanem a kereskedelmi tevékenységet is és a teljes raktárát átadta a helybeli kereskedőknek bizományi eladásra. Voltak panaszok is: az egyik helyi cég sérelmes hirdetést helyezett el a helyi lapokban, Standard főlerakatnak hirdetvén magát, holott csak olyan bizományosa Standardnak, mint a többi kereskedő. Pásztói kartársaink nevében **Wohl** Aladár panaszolta, hogy Salgó tudomása szerint tovább folytatja rádiókészülék eladási akcióját, mely a legális kereskedelem tevékenységét csaknem teljesen megakadályozza. **Veres** Ernő az Ipartestület villamos osztályának elnöke ismertette azokat az okokat, amelyek megakadályozták a helybeli kartársak meggyőzését. A munkát tovább folytatják és remény van arra, miszerint a meggyőzés rövid időn belül létrejön.

Gürthler elnök panaszolja, hogy az elektromos cikk-nagykereskedők minden szatócsot kiszolgálóknak izzólámpával és ezáltal rongják a szakkereskedők üzletkötési lehetőségét. Többen nehézményezték a szerelési anyagkartert engedmenypolitikáját és a gyűlés egyhanguan elhatározta, hogy felkéri az Egyesület vezetőségét, miszerint ezen alapos kifogásaikat a kartartagok tudomására hozza és felkérje azok orvoslására.

A tisztikar felmentése után a régi tisztikart és választmányt egyhangulag újra megválasztották.

Győri körzeti ülésünk.

Augusztus hó 26-ikán tartotta meg győri körzetünk **Sugár** Árpád vezetése mellett tisztújító közgyűlését. A gyűlésen nem tapasztaltuk kartársaink részéről a kellő érdeklődést, különösen szembevető a helybeli tagjaink érdeklődésének hiánya. Miután **Sugár** Árpád elnök Egyesületünk egész évi munkásságát ismertette, a megjelentek előadták panaszait, amely főleg abban csucosodott ki, hogy a kartársak nem tesznek eleget tagsági díj fizetési kötelezettségüknek és így nem adnak módot a központnak intenzívebb munkára. Az Egyesület központjának csak akkor van módjában komoly munkát kifejtetni, ha

ahhoz a tagok erkölcsi és anyagi támogatását bírja. Majd elnök felkérésére **Nagy** Lajos ismertette a székesfehérvári kartársak meggyőzését, mely szerint

az összes ottani kartársak aláírtak egy megállapodást, mely szerint a Budapesti Villamosszerelő Ipartestület által kiadott irányárakat néhány ponttal kiegészítve teljesen egyöntetű áron vállalnak munkát. Ezt a meggyőzést az ipartestület kebelén belül a kamara támogatásával hozták létre.

Ez a meggyőzés már néhány hónapja működik és egyetlenegy kartárs hágtá át. Ebben az első esetben nem nyultak a rendelkezésre álló törvényes eszközökhöz, hanem megelégedtek az Ipartestületi szék elé idézéssel, ahol a megbízhatónak látszó ígérettel megelégedtek.

A gyűlés egyhanguan elhatározta, hogy a szerelési karter tagjaihöz a körzet átiratot intéz az egyezmény sérelmes pontjainak megváltoztatását kérve.

A tisztikar felmentése után **Bíró** Károly központi kiküldött javaslatára a körzeti választmányt határozatképességének biztosítása céljából a régi tisztikar megválasztása mellett négy új győri taggal egészítették ki.

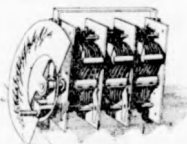
Szegedi körzeti gyűlésünk.

Szegedi körzetünk augusztus 26-án tartotta meg közgyűlését **Deutsch** Albert elnöklete mellett.

Miután az elnök az évi működésről megtette jelentését, a tisztikar felmentése után társelnöknek megválasztották **Klein** Ottót, választmányi tagokul pedig **Rosenbaum** Soma, **Berger** Vilmos, **Rosner** József, **Csányi** Antal, **Csury** Ferenc, **Csepreghy** Antal és **Szántó** Sándor tagtársakat. Elnök a választás után **Csányi** Antalét háznagynak, **Rosner** Józsefet pedig jegyzőnek kérte fel, akik a megbízatást el is vállalták.

Klein Ottó társelnök megköszönvén a választást, Egyesületünk jövő évi programját ismertette.

Kiadja : A Rádió-Villamossági Kereskedők és Kísiparosok Országos Egyesülete
Kiadóhivatal : VI. Nagymező-u. 31.

A komoly alkatrészeskereskedő az
AMRAD többszörös forgót
ajánlja. Precíz, megbízható, olcsó.

AMRAD dial színes állomásnév benszással.
AMRAD az egyetlen indukciómentes mf. blokk.
Két hét múlva minden értékben kapható. — Kérjen már is katalógust-
HIDY ÉS TSA VI., Lehel-u. 14. — Tel. 919-97.